

Asia: VN/27297/2023

Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024-27

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleittain

Lyömätön Linja Espoossa kiittää mahdollisuudesta lausua sekä suullisesti että kirjallisesti luonnoksesta hallituksen tasa-arvo-ohjelmaksi 2024–27.

1. Johdanto, yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 1. Johdanto, sekä muut yleiset huomiot

Kuten muissa toimintaohjelmissa, tasa-arvo-ohjelman luonnoksessa tuodaan esille hyviä toimenpiteitä, mutta suurin osa ovat rakenteellisia tavoitteita, jotka toistuvat olemassa olevia tavoitteita muissa hallitusohjelman kirjauksissa. Tasa-arvo-ohjelman konkreettiseen toimeenpanoon tarvitaan sopivat henkilö- ja talousresurssit. Vahvasti nousee hyvin paradoksaalinen kuvio tarvittavista resursseista, kun tiedetään, että seuraavan kolmen vuoden aikana leikataan kansalaisjärjestöiltä 130 miljoona euroa. Kansalaisjärjestöt toiminta ja tarjotut palvelut edistävät juuri sukupuolten tasa-arvoa.

Lyömätön Linja Espoossa aloitti ensimmäisenä tahona Suomessa lähisuhdeväkivaltatyötä miesten kanssa, jotka ovat käyttäneet tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa perheessä tai lähisuhteissa. Palveluidemme ovat suunnattu kantaväestön miehille alusta lähtien ja vuodesta 2005 Miehen Linja palvelee maahan muuttaneita miehiä. Palveluiden keskeinen aihe on naiseen kohdistuva väkivalta.

Pidämme tasa-arvo-ohjelman luonnoksen eri osioiden toimenpiteet hyvinä ja toivomme, että niitä konkretisoidaan lähitulevaisuudessa. Lausomme kuitenkin erityisesti naiseen kohdistuva, lähisuhde- sekä muu väkivalta-osiosta.

2. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen koulutuksessa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 2. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen koulutuksessa

-

3. Tasa-arvon työelämässä ja työn ja perheen yhteensovittamisen tukeminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 3. Tasa-arvon työelämässä ja työn ja perheen yhteensovittamisen tukeminen

-

4. Sukupuolten tasa-arvoisen osallisuuden ja edustuksen lisääminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 4. Sukupuolten tasa-arvoisen osallisuuden ja edustuksen lisääminen

-

5. Naisiin kohdistuva-, lähisuhde sekä muu väkivalta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 5. Naisiin kohdistuva-, lähisuhde sekä muu väkivalta

Pidämme tasa-arvo- ohjelman luonnoksessa esitetyt toimenpiteet kannatettavina kysyen samalla ovatko ne riittäviä naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseen.

Näemme hyvin tärkeänä asiana kuntia ja hyvinvointialueita velvoittavan lähisuhdeväkivallan rakennelain tarpeellisuuden selvittämisen. Tällä hetkellä ei kaikilla hyvinvointialueilla on perustettu lähisuhdeväkivaltakoordinaattorin virkaa ja tietyillä hyvinvointialueilla koordinaattori hoitaa työtehtävänsä muiden töiden ohella.

Pidämme myös hyvänä asiana perhe- ja lähisuhdeväkivallan sovittelun luopumisesta. Emme kuitenkaan ymmärrä mitä ”pääsääntöisesti”- sanalla tarkoitetaan. Sovittelutoiminta rakenteena vahvistaa väkivallan uhrin alistamista ja jopa toimii uudella väkivallan välineenä väkivallan tekijälle vaikuttaen suorasti sukupuolten väliseen tasa-arvoisuuteen.

Luonnoksesta ei tule ensin kansalaisjärjestöjen tärkeä rooli lähisuhdeväkivallan ja naisiin kohdistuvan väkivallan torjumisessa. Kansalaisjärjestöt ovat tarjonneet väkivallasta selviytymisen palveluita uhreille sekä väkivallan katkaisutyötä väkivallan tekijöille. Asia on hyvin harmillista ajatellen suunniteltuja leikkauksia, joka kohdistuvat lähitulevaisuudessa kansalaisjärjestöjen toimintoihin.

Suomen valtio allekirjoitti vuonna 2015 Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin sopimus) <https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2015/20150053>

- Artikla 16. Osapuolet toteuttavat tarvittavat lainsäädäntö- tai muut toimet ottaakseen käyttöön tai tukeakseen ohjelmia, joiden tarkoituksena on opettaa perheväkivallan tekijöille väkivallatonta käyttäytymistä henkilösuhteissa, jotta väkivallan uusiutuminen saataisiin estetyksi ja väkivaltaisista käyttäytymismalleja muutetuksi.

ja hyväksyi kesällä 2024 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1385, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32024L1385>.

- (80) Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai perheväkivaltaa koskevien rikosten tai niiden uusimisen riskin ehkäisemiseksi ja minimoimiseksi olisi perustettava interventio-ohjelmia. Interventio-ohjelmien olisi oltava koulutettujen ja osaavien ammattihenkilöiden toteuttamia. Interventio-ohjelmilla olisi erityisesti pyrittävä varmistamaan turvalliset suhteet ja opettamaan rikoksentekijöille tai henkilöille, jotka ovat vaarassa syyllistyä rikoksiin, kuinka he voivat oppia väkivallatonta käyttäytymistä henkilösuhteissa ja torjua väkivaltaisia käyttäytymismalleja. Jäsenvaltiot voisivat käyttää Euroopan tasa-arvoinstituutin interventio-ohjelmia varten laatimia yhteisiä normeja ja ohjeita.

Molemmat velvoittavat valtion kehittämään, ottamaan käyttöön tai tukemaan väkivallan ennaltaehkäisy- ja katkaisuoajelmia väkivallan tekijöille. Olemme huomanneet yllättyneenä, että luonnokseen ei ole sisällytetty Istanbulin sopimuksen artikla 16 eikä NKV -direktiivin samantyyppinen maininta (80).

Toisaalta väkivallan ehkäisy- ja katkaisuoajelmat löytyvät Suomessa vuodesta 2000 lähtien. Hyvänä esimerkkinä Lyömätön tie – Väkivallan katkaisuoajelma® ja Turvallisille raiteille -väkivallan katkaisuoajelma. Nämä oajelmat rakenteeltaan tarjoavat väkivaltaisen käytöksen muutosprosesseja, ennaltaehkäisevät väkivaltaa ja ennaltaestävät väkivallan uusiutumista. Tämän lisäksi oajelmat vaikuttavat asenteisiin, myytteihin ja arvoihin, jotka liittyvät kiinteästi maskuliniteettiin.

Lähisuhdeväkivallan torjumisessa tarvitaan nais- ja mieserityispalveluita ja kansalaisjärjestöt tarjoavat jo niittä.

6. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen Euroopan unionissa ja kansainvälisessä toiminnassa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 6. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen Euroopan unionissa ja kansainvälisessä toiminnassa

-

7. Institutionaaliset rakenteet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 7. Institutionaaliset rakenteet

-

Tassopoulos Konstantinos
Lyömätön Linja Espoossa ry